

8.2.2

Les obres de consulta en paper únicament

(Versió 1, 19.2.2018)

1. La coneixença de les obres de consulta i l'assessorament lingüístic

Un dels aspectes fonamentals que s'han de tenir en compte amb vista a l'assessorament lingüístic, tant si es fa oralment (arran d'una consulta també oral) com si es fa per escrit (arran d'una consulta escrita o bé durant el procés de traducció o de correcció), és conèixer tots els recursos lingüístics disponibles en relació amb les qüestions que es poden plantejar i saber-hi accedir. Actualment, el nombre de recursos de consulta no para de créixer i cada vegada és més difícil estar al cas de totes les novetats que van apareixent.

En aquest sentit, l'esclat d'Internet ha fet que hom pugui disposar de moltes obres en línia per a afrontar la necessitat de resoldre dubtes i atendre aspectes de tota classe que es poden trobar en els textos actuals. Des de Crítèria hem volgut aportar als professionals de la llengua la informació actualitzada de què disposem en les nostres bases de dades (cf. l'entrada 8.2.1 d'aquest espai web). De tota manera, encara hi ha moltes obres que només es poden trobar en suport de paper, sobretot les més antigues; per això hem volgut mantenir actualitzada la llista d'aquestes obres en una llista específica, amb el benentès que sempre es podran consultar en una de les biblioteques de prestigi.

2. La llista qualificada d'obres de consulta en paper únicament

Partint de la llista que figura en la part quarta de la quarta edició del *Manual d'estil*,¹ els serveis de correcció de l'IEC han elaborat una llista actualitzada i qualificada de totes les obres que existeixen únicament en paper de què tenen coneixença. Les obres que tenen doble suport (en paper i en línia) s'han omès per a evitar duplicats amb les que figuren en l'entrada 8.2.1 d'aquest espai web i perquè, generalment, la versió en línia és més actual que les versions en paper que es poden trobar a les biblioteques. Igualment, en general s'han omès les referències bibliogràfiques de cartells i fullets que tenen únicament una finalitat divulgadora i no són útils per a l'assessorament i la correcció professionals.

La qualificació de cada obra —que es durà a terme pròximament— es basa en els criteris proposats en l'article «[Qualitat i fiabilitat de les obres de referència general per a la correcció de textos](#)»² —especialment, els que es desprenen dels aspectes I (la completesa i l'exhaustivitat), III (la comparació de sistemes lingüístics), V (l'accés al contingut de l'obra), VI (la il·lustració del text), VII (la informació mínima en les llistes de mots i expressions), X (l'extensió), XI (la metacerca o cerca múltiple) i XX (la facilitat de consulta o adquisició)—, que són els que estan més intrínsecament relacionats amb el contingut mateix de l'obra. La finalitat d'aquesta qualificació és ajudar els lectors a triar l'obra més adequada que es pot consultar en cada cas.

Concretament, els trets de qualitat que es valoren són els següents:

1. MESTRES, Josep M.; COSTA, Joan; OLIVA, Mireia; FITÉ, Ricard. *Manual d'estil: La redacció i l'edició de textos*. 4a ed., [corr. i ampl.]. Vic: Eumo; Barcelona: Universitat de Barcelona: Universitat Pompeu Fabra: Associació de Mestres Rosa Sensat, 2009. Amb un disc òptic (CD-ROM).

2. MESTRES, Josep M.; TRIAS, Mireia. «Qualitat i fiabilitat de les obres de referència general per a la correcció de textos». *Revista de Llengua i Dret* [en línia] [Barcelona], núm. 63 (juny 2015). <<http://revistes.eapc.gencat.cat/index.php/rld/article/view/10.2436-20.8030.02.91/n63-mestres-et-trias-pdf-ca>> [Consulta: 3 gener 2016], p. 13-49.

a) **DC.** El recurs es pot descarregar gratuïtament des de l'adreça d'Internet que figura en la referència bibliogràfica (●); si es tracta d'un fitxer de XML o de HTML, ○.

b) **CE.** Es pot fer alguna mena de cerca exhaustiva dins el recurs (●); si només es pot cercar per lletres (perquè les entrades estan agrupades segons la inicial) o de qualsevol altra manera fragmentada o parcial, ○.

c) **IN.** El recurs conté un índex analític i enllaços d'hipertext interns (●); si només conté un índex analític, ○.

d) **IL.** El recurs conté moltes il·lustracions (incloent-hi les taules i altres quadres d'informació), és a dir, que un 10 % de les pàgines o un 25 % dels articles en contenen (●); si n'hi ha menys, ○. En aquest sentit, també es considera il·lustració, en un sentit molt ampli, la pronunciació de cadascuna de les entrades.

e) **EX.** Els articles o els diferents apartats de què consta el recurs contenen, en general, un exemple o més (●).

f) **EQ.** Les entrades o els exemples contenen, en general, equivalències en altres llengües (●); si només hi ha equivalències en espanyol, ○. Si no hi ha equivalències en altres llengües, però es presenten les realitzacions gràfiques o fòniques en els altres grans dialectes, ●; si només es presenten les realitzacions en un dialecte o subdialecte (el que sigui), ○.

g) **NR.** El recurs és una obra lexicogràfica general i conté 40.000 entrades o més (●); si en conté entre 20.000 i 39.999, ○. El recurs és una obra lexicogràfica específica (cf. el § 6) i conté 20.000 entrades o més (●); si en conté entre 10.000 i 19.999, ○. El recurs és una obra lexicogràfica d'especialitat i conté 6.000 entrades o més (●); si en conté entre 3.000 i 5.999, ○. El recurs és una monografia sobre llengua i conté 600 pàgines o més d'un format mínim aproximat a 17 × 24 cm (●); si en conté entre 300 i 599, ○. El recurs és una monografia sobre llengua que conté 600 pàgines o més però el format és inferior al damunt dit, ○. El recurs és una monografia sobre llengua que té un format superior al damunt dit i conté 300 pàgines o més, ●; si en conté menys, ○.

h) **DF**. El recurs conté definicions o glosses de les entrades o dels apartats, o bé conté regles i criteris d'ús (●). A més, si és considerada una obra normativa a tot el domini lingüístic, s'hi afegeix una **N**; si ho és només al País Valencià, **V**; si ho és només a les Illes Balears, **B**; si ho és només a la Vall d'Aran per a l'aranès, **A**.

En el document *Llista qualificada d'obres de consulta en paper únicament* de l'espai web *Crítèria* (entrada 8.2.2) es poden trobar les referències bibliogràfiques de totes les obres que han estat editades en suport de paper i que no han estat digitalitzades ni publicades en línia.

Per tal de facilitar determinades consultes sobre les obres que conté la llista damunt dita, s'han agrupat per àrees o blocs temàtics, seguint la classificació i la numeració de la part quarta del *Manual d'estil* (amb alguna lleugera modificació pel que fa als epígrafs finals). Cal tenir en compte que, en general, una mateixa obra figura només en un apartat de la llista. Per tant, hi pot haver altres apartats que continguin obres del mateix tema (per bé que d'una manera menys exhaustiva); en aquests casos, al final del títol de l'apartat es fan constar els números dels apartats on també es poden trobar obres que tracten del mateix tema o que són de la mateixa especialitat, ni que sigui parcialment. Així mateix, per bé que hi ha un apartat de reculls lexicogràfics generals plurilingües on figuren les obres de consulta segons una mateixa llengua altra que el català, igualment podem trobar obres específiques o d'especialitat en algunes d'aquestes altres llengües en altres apartats (cf. els § 6 i 7); aquestes obres es poden trobar fàcilment en la llista fent una cerca avançada pel nom de la llengua.

Cal tenir en compte que les obres contingudes en els epígrafs 10, 11 i 12 no tenen qualificació, perquè no escau.

Els apartats en què s'estructura la llista d'obres de consulta en paper únicament són els següents (els títols de color gris no contenen cap recurs lingüístic que estigui únicament en paper en aquests moments, però sí que n'hi ha en línia).

3. Classificació de les obres de consulta en paper únicament

3. Manuals i formularis

- 3.1. Gramàtiques i manuals de llengua general
- 3.2. Manuals d'estil i criteris estilístics generals
- 3.3. Manuals de correspondència
- 3.4. Manuals i formularis de llenguatge comercial
- 3.5. Manuals i formularis de llenguatge administratiu i jurídic
- 3.6. Manuals i criteris d'estil de llenguatge científic i tècnic
- 3.7. Manuals i criteris d'estil dels mitjans de comunicació
- 3.8. Manuals i criteris d'estil de llengua oral
- 3.9. Gramàtiques manuals i criteris d'estil geolèctals
- 3.10. Manuals i criteris de tipografia
- 3.11. Manuals i criteris de traducció al català
- 3.12. Publicacions relatives a l'occità (incloent-hi l'aranès)
- 3.13. Publicacions relatives a la llengua de signes catalana

4. Reculls lexicogràfics generals monolingües

5. Reculls lexicogràfics generals plurilingües

- 5.1. Afrikaans
- 5.2. Alemany
- 5.3. Amazic
- 5.4. Anglès
- 5.5. Àrab
- 5.6. Basc
- 5.7. Bretó
- 5.8. Búlgar
- 5.9. Coreà
- 5.10. Danès
- 5.11. Espanyol
- 5.12. Esperanto (llengua artificial)
- 5.13. Fang
- 5.14. Fenici
- 5.15. Finès
- 5.16. Francès
- 5.17. Gallec
- 5.18. Gal·lès
- 5.19. Grec clàssic
- 5.20. Grec modern
- 5.21. Hebreu
- 5.22. Hongarès
- 5.23. Iber
- 5.24. Indonesi
- 5.25. Interlingua (llengua artificial)
- 5.26. Islandès
- 5.27. Italià
- 5.28. Japonès
- 5.29. Llatí

- 5.30. Neerlandès
- 5.31. Occità (incloent-hi l'aranès)
- 5.32. Polonès
- 5.33. Portuguès
- 5.34. Romanès
- 5.35. Rus
- 5.36. Sànscrit
- 5.37. Siríac
- 5.38. Suec
- 5.39. Tigrinya
- 5.40. Urdú
- 5.41. Wòlof
- 5.42. Xinès
- 5.43. Altres llengües (a més de les
damunt dites)
6. Reculls lexicogràfics específics
- 6.1. Reculls d'abreviacions
- 6.2. Reculls d'argot
- 6.3. Reculls d'ús
- 6.4. Reculls de barbarismes i de
dubtes
- 6.5. Reculls de fraseologia, de ci-
tacions i d'onomatopeies
- 6.6. Reculls de gentilicis i de
noms de llengües
- 6.7. Reculls de paradigmes verbals
- 6.8. Reculls de sinònims i antò-
nims, d'homònims i parò-
nims
- 6.9. Reculls geolectals
- 6.10. Reculls escolars
- 6.11. Reculls etimològics i històrics
- 6.12. Reculls ideològics
- 6.13. Reculls inversos
- 6.14. Reculls ortogràfics, de pro-
núncia i de sons
- 6.15. Reculls visuals
- 6.16. Altres reculls específics
- 6.17. Reculls faceciosos i falsos dic-
cionaris
7. Vocabularis i diccionaris especialit-
zats
- 7.1. Administració
- 7.2. Agricultura, ramaderia i ali-
mentació
- 7.3. Arts gràfiques i disseny gràfic
- 7.4. Automoció i trànsit
- 7.5. Banca, borsa, caixes d'estalvis
i assegurances
- 7.6. Biologia
- 7.7. Botànica i jardineria
- 7.8. Comerç i economia en gene-
ral
- 7.9. Construcció i habitatge
- 7.10. Dibuix, pintura, escultura, ce-
ràmica i art en general
- 7.11. Dret i justícia
- 7.12. Ebenisteria, fusteria i indús-
tria forestal
- 7.13. Ecologia i medi ambient
- 7.14. Electrodomèstics i aparells
elèctrics en general
- 7.15. Empresa, publicitat i relaci-
ons públiques
- 7.16. Energies convencionals i
energies alternatives

- 7.17. Ensenyament i pedagogia
- 7.18. Erotisme i sexualitat
- 7.19. Esplai, lleure, jocs i col·leccionisme
- 7.20. Esport
- 7.21. Etnologia i antropologia
- 7.22. Excursionisme, muntanyisme i espeleologia
- 7.23. Filosofia i teoria del coneixement
- 7.24. Física i enginyeria
- 7.25. Geologia i altres ciències del sòl
- 7.26. Heràldica i nobiliària
- 7.27. Història, arxivística i documentació
- 7.28. Indústria del paper i el cartó
- 7.29. Indústria del plàstic i el cautxú
- 7.30. Indústria tèxtil i de la pell
- 7.31. Informàtica i robòtica
- 7.32. Lingüística i literatura
- 7.33. Matemàtiques i estadística
- 7.34. Medicina, sanitat i biologia humana
- 7.35. Meteorologia
- 7.36. Milícia, policia i bombers
- 7.37. Mineria, indústria del metall i el vidre i joieria
- 7.38. Mitjans de comunicació, fotografia, cinema, teatre i altres espectacles
- 7.39. Música i dansa
- 7.40. Nàutica i pesca
- 7.41. Oficis i professions diversos
- 7.42. Onomàstica
- 7.43. Política
- 7.44. Psicologia i psiquiatria
- 7.45. Química, bioquímica i farmàcia
- 7.46. Religió i mitologia
- 7.47. Restauració i cuina, hotelaria i turisme
- 7.48. Sociologia i treball social, antropologia i demografia
- 7.49. Telecomunicacions i Internet
- 7.50. Toponímia, orografia i astronomia
- 7.51. Transports
- 7.52. Veterinària
- 7.53. Zoologia
- 8. Normes UNE**
- 8.1. AEN/CTN 16 - Eines
- 8.2. AEN/CTN 40 - Indústria tèxtil
- 8.3. AEN/CTN 50 - Documentació
- 8.4. AEN/CTN 54 - Indústria gràfica
- 8.5. AEN/CTN 59 - Indústria del cuir, del calçat i derivats
- 8.6. AEN/CTN 66 - Gestió de la qualitat i avaluació de la conformitat
- 8.7. AEN/CTN 71 - Tecnologies de la informació

Crítèria

- 8.8. AEN/CTN 116 - Sistemes industrials automatitzats
- 8.9. AEN/CTN 117 - Contenidors i caixes mòbils per a transport de mercaderies
- 8.10. AEN/CTN 150 - Gestió mediambiental
- 8.11. AEN/CTN 157 - Projectes
- 8.12. AEN/CTN 166 - Activitats de recerca, desenvolupament i innovació (R+D+I)
- 8.13. AEN/CTN 174 - Serveis de traducció
- 8.14. AEN/CTN 182 - Hotesls i apartaments turístics
- 8.15. AEN/CTN 191 - Terminologia
- 8.16. AEN/CTN 197 - Informe d'actuacions pericials
- 8.17. AEN/CTN 202 - Instal·lacions elèctriques
9. Metacercadors lingüístics i webs d'obres de consulta múltiples
10. Publicacions en sèrie
11. Reculls bibliogràfics i de pàgines web
- 11.1. Monografies
- 11.2. Publicacions en sèrie
- 11.3. Directoris d'enllaços i bases de dades
12. Altres publicacions
- 12.1. Actes de jornades i congressos sobre llengua
- 12.1.1. Actes de les jornades de la Secció Filològica
- 12.1.2. Actes de les jornades i els seminaris de la SCATERM
- 12.1.3. Actes dels seminaris del CUIMPB-CEL
- 12.1.4. Actes dels seminaris de correcció de textos
- 12.1.5. Actes dels seminaris de metodologia en toponímia i normalització lingüística
- 12.1.6. Actes dels seminaris de la Comissió Interuniversitària de Llenguatge Administratiu i Jurídic (CILAJ)
- 12.1.7. Actes dels Espais Terminològics del TERMCAT
- 12.1.8. Actes d'altres jornades i congressos**
- 12.2. Premis de la Societat Catalana de Terminologia
- 12.3. Articles i reculls de treballs sobre llengua
- 12.4. Miscel·lània

